

Consultdiensten oncologische zorg Pathologie panels

Colofon

Auteur

Mw. Dr. Y.E.M. (Yvonne) Snel

Mw. Dr. M.L.E.A. (Marlies) Jansen-Landheer

In samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Pathologie (NVVP)

Februari 2012

1 Inleiding

Het IKNL stimuleert de samenhang, coördinatie en kennisdeling in de oncologische zorg. De oncologie kent een systeem van consultdiensten en panels, opgericht in de jaren 70 en gefinancierd door de icc's. Paneldiagnostiek is voor de meeste tumoren niet routinematig nodig, maar voor met name lymfomen, weke delen tumoren en melanomen* is paneldiagnostiek met expert pathologen van toegevoegde waarde (Nederlandse Vereniging voor Pathologie (NVVP), 14 juli 2011). Dit betreft precieze typering maar ook onderscheid van casus die juist niet tot de genoemde categorieën behoren ('look-alikes'). In de richtlijn voor weke delen tumoren is recent aanbevolen voor elke casus paneldiagnostiek te gebruiken. Paneldiagnostiek werkt aantoonbaar kwaliteit verhogend¹.

Pathologiepanels toe aan uniformering

Er zitten (regionale) verschillen in het gebruik en de vergoeding van pathologie panels. In het kader van de uniformering van de financiering van IKNL pathologie panels vond er op 21 juni 2011 overleg plaats tussen IKNL en het bestuur van de NVVP. Op basis van dit gesprek heeft de NVVP op 14 juli 2011 een notitie ingediend bij het IKNL waarin de randvoorwaarden voor IKNL paneldiagnostiek alsmede een voorstel voor financiering zijn geformuleerd. Op basis van het gesprek van 21 juni en het ingediende voorstel van 14 juli heeft IKNL op 21 juli een reactie ingediend. Na een aantal malen informeel telefonisch overleg tussen NVVP en IKNL, heeft de NVVP op 16 september schriftelijk gereageerd en IKNL op 4 oktober. Op 7 november heeft opnieuw overleg plaats gevonden tussen NVVP en IKNL en zijn er afspraken gemaakt over de financiering door IKNL van de pathologiepanels in 2012. Deze afspraken staan beschreven in dit document.

¹ van Dijk MC, Aben KK, van Hees F, Klaasen A, Blokk WA, Kiemeneij LA, Ruiters DJ. Expert review remains important in the histopathological diagnosis of cutaneous melanocytic lesions. *Histopathology*. 2008;52:139-46.

* De landelijke Cie voor Beentumoren (paneldiagnostiek voor bottumoren en gefinancierd door VWS) alsook het landelijke panel voor mesotheliomen vallen buiten dit bestek.

Consultdiensten Oncologische Zorg Pathologie panels | februari 2012

2 Visie consultdiensten en pathologiepanels

De consultdiensten maken onderdeel uit van een groter kwaliteitssysteem. Om de kwaliteit van zorg te verbeteren zijn er richtlijnen beschikbaar voor de diagnostiek en behandeling. Patiënten worden voor de start van de behandeling besproken in een eigen MDO en daar waar de casuïstiek (te) complex wordt, kunnen consulenten worden geraadpleegd voor de besluitvorming tot een diagnose en behandelvoorstel. Consultdiensten nemen ook een plaats in in de ketenzorggedachte. Het IKNL stelt zich ten doel de oncologische zorg – de kwaliteit, samenhang en transparantie – van alle fasen in het oncologisch zorgproces op een hoger niveau te brengen door gezamenlijk regionaal oncologiebeleid te ontwikkelen en te coördineren, uitgaande van landelijke kaders opgesteld in samenspraak met de beroepsbeoefenaren. Ook voor de pathologie bestaat de behoefte aan experts. Voor een aantal moeilijke tumoren werkt paneldiagnostiek kwaliteitverhogend. De panels worden daarmee geschaard onder de consultdiensten.

3 Organisatie pathologiepanels

NVVP

Op basis van de frequentie van de verschillende aandoeningen vindt de NVVP het wenselijk (regionale) pathologiepanels in te stellen met tenminste 2 expert pathologen en dat panels ten minste 1x per maand, maar bij voorkeur frequenter, bijeen moeten komen. De NVVP is van mening dat in iedere regio paneldiagnostiek aanwezig moet zijn voor weke delen tumoren, lymfomen en melanomen.

De panels kunnen georganiseerd worden vanuit een Universitair Medisch Centrum/categoriaal ziekenhuis of algemeen ziekenhuis. De expert patholoog kan ook werkzaam zijn in een algemeen ziekenhuis. Het daadwerkelijk organiseren en invullen van de panels zal aan de regio's overgelaten worden. Het is denkbaar dat regio's ervoor kiezen om panels te combineren om aanwezige expertise optimaal te benutten.

Het aantal te beoordelen casus verschilt per tumor, per regio en per panel. De NVVP geeft aan dat de incidentie van het aantal lymfomen in Nederland circa 4000 is, waarvan circa de helft door de panels gezien zou moeten worden. De incidentie van weke delen tumoren is circa 600, deze worden allemaal besproken in een panel. Hier komen bovendien circa 600 extra casus bij (zgn. look-alike's). Het aantal moeilijke melanocytair laesies ligt rond de 1500 per jaar: met name de grensgevallen tussen mogelijk en zeker maligne laesies.

IKNL

Onderstaande tabel geeft een overzicht aan van de bestaande pathologiepanels in juni 2011

IKNL, locatie:	lymfomen	Weke delen	Melanoom**
Amsterdam	ja	ja*	nee
Groningen	ja	ja	nee
Leiden	ja*	ja*	nee
Maastricht	ja	ja	nee
Nijmegen	ja	ja	nee
Rotterdam	ja*	ja	nee
Utrecht	ja	ja	nee

*geen IKC vergoeding

** landelijk panel

IKNL en NVVP hebben uitgebreid gediscussieerd over het aantal op te richten panels. IKNL had daarbij behoefte aan een inhoudelijke onderbouwing ten aanzien van het aantal panels per aandoening. De NVVP heeft aangegeven dat het niet zeker is van het exacte aantal panels dat uiteindelijk moet worden opgericht. Uitgangspunt voor de NVVP moet echter het aantal te beoordelen casus zijn. Uitgaande van het aantal te beoordelen casus en het aantal uren paneldiagnostiek komt dit op iets minder dan 10 minuten per casus. Als er minder panels zijn kunnen deze frequenter bij elkaar komen. Dit kan een gunstig effect hebben op de kwaliteit en effectiviteit. Aan de andere kant gaan grotere reisafstanden dan een probleem vormen waardoor mogelijk niet meer voldoende pathologen zullen deel nemen. Volledig digitale (tele)pathologie is op dit moment voor complexe casus nog niet genoeg ontwikkeld om panels zonder fysieke bijeenkomst te kunnen organiseren. Indien dit wel het geval is zal opnieuw de discussie gevoerd worden over het aantal panels.

De NVVP heeft aangegeven niet te dwingend te willen zijn over het aantal panels en de vorm van de regio's. Goede samenwerking tussen panelleden onderling en met deelnemende laboratoria is essentieel voor een goede kwaliteit.

4 IKNL financiering pathologiepanels

- Pathologiepanels voor lymfomen, weke delen en melanomen krijgen in 2012 een vergoeding op basis van de huidige frequentie voor 1 panelbijeenkomst per 3 weken of 1 panelbijeenkomst per maand (maximaal 18 bijeenkomsten per jaar) van 2,5 uur maal € 133,50 per expert patholoog, met een maximum van twee experts per bespreking. Vergoeding van een hogere frequentie is op basis van het huidige aantal panels niet mogelijk.
- Een expert patholoog is een consulent en wordt benoemd door de benoemingscommissie consultdiensten van het IKNL. Deze benoemingscommissie wordt in de loop van 2012 gevormd in overleg met de NVVP.
- IKNL vergoedt maximaal 7 panels lymfomen, 7 panels weke delen en 7 panels melanomen.
- IKNL financiert een panel achteraf, op basis van het aantal panelbijeenkomsten dat daadwerkelijk heeft plaatsgevonden (zie jaarverslag).
- IKNL zal met de Raden van Bestuur van de consultleverende instellingen een overeenkomst van opdracht inzake consultdiensten oncologische zorg pathologiepanels sluiten.
- Het panel beslist in onderling overleg hoe de vergoeding wordt verdeeld onder de leden. IKNL betaalt aan een consultleverende instelling waarmee een overeenkomst van opdracht is afgesloten.
- Financiering van een panel vindt vanaf 2013 plaats op basis van de omvang van de regio die naar het betreffende panel instuurt. Aan de hand van de jaarverslagen (zie hoofdstuk 5), waarin o.a. de omvang van de regio en het aantal beoordeelde casus staan worden in het laatste kwartaal van 2012 nieuwe afspraken gemaakt voor 2013 op basis van een evenredige betaling voor de geleverde diensten. Het maximaal beschikbare budget is het budget van 2011 voor de pathologiepanels.
- De pathologiepanels kunnen hun financiële vergoeding alleen behouden indien wordt voldaan aan de randvoorwaarden opgesteld door de NVVP en IKNL zoals beschreven in hoofdstuk 5.

5 Randvoorwaarden

De randvoorwaarden opgesteld door de NVVP in samenspraak met IKNL zijn:

1. Een panel moet vaak genoeg (minimaal maandelijks) bijeen komen. In geval van webbased applicaties is tweewekelijkse frequentie mogelijk. IKNL financiert in 2012 per panel maximaal 1 panelbijeenkomst per 3 weken of 1 panelbijeenkomst per maand.
2. Er moeten tenminste 2 expert-pathologen/consulenten zitting hebben in ieder panel met expertise op het betreffende gebied.
3. Terugkoppeling naar aanvrager en administratieve afhandeling van door het panel beoordeelde casus moet worden gewaarborgd. De panel diagnose moeten schriftelijk (= digitaal) worden vastgelegd.
4. Het panel moet openstaan voor gasten (assistenten, pathologen en aanvragers).
5. Het panel moet een jaarverslag maken waarin tenminste is opgenomen het aantal beoordeelde casus, met aantallen casus zonder (zekere) inzend diagnose, en het aantal gewijzigde verslagen ten opzichte van de inzend diagnoses.

N.B. Indien extra kleuringen en/of bepalingen noodzakelijk zijn, valt dit niet meer onder paneldiagnostiek. Indien deze bepalingen niet door de inzender verricht kunnen worden, moet de casus als consult worden verwezen en geldt de financieringsstructuur voor consulten.

Een panel dat voor financiering in aanmerking wil komen moet zich schriftelijk aanmelden bij IKNL voor 30 maart 2012 (consultdienst@iknl.nl). Daarbij moet het volgende worden aangegeven:

- Wie de 2 experts / consulenten zijn in het panel. De expertise van de expert/consulent is belangrijker dan de werkplek. Consulenten hoeven hiermee niet altijd werkzaam te zijn in een Universitair Medisch Centrum of categoriaal ziekenhuis. Eén van de 2 consulenten kan binnen een panel afkomstig zijn uit een algemeen ziekenhuis. Bovendien hoeven de consultteams niet afkomstig te zijn uit de eigen regio, maar kunnen zij ook vanuit een verder liggend centrum hun diensten verlenen.
- kwalificaties op grond waarvan deze personen als expert/consulent kunnen optreden.
- frequentie van vergaderen (norm: minimaal eens per maand)
- laboratoria welke naar betreffende panel insturen.
- wijze waarop conclusie / diagnose / advies per casus wordt vastgelegd.
- wijze waarop aanwezigheid experts wordt vastgelegd (norm: aanwezigheidsregistratie).
- een voorzitter/contactpersoon voor IKNL benoemen.

IKNL bevestigt op 26 april 2012 of het panel op basis van de randvoorwaarden in aanmerking komt voor financiering met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012. IKNL stelt aansluitend met de Raad van Bestuur van de consultleverende instelling een overeenkomst van opdracht op inzake consultdiensten oncologische zorg pathologie.

In het jaarverslag voor IKNL wordt opgenomen:

- data waarop panel bijeenkwam
- aantal beoordeelde casus
- aantal casus met onzekere inzendiagnose
- aantal casus met verandering van diagnose
- aantal casus met verandering van diagnose met potentiële therapie consequenties
- deelnemerslijst (namen 2 experts/consulenten en overige deelnemers)
- kwalificaties op grond waarvan deze 2 personen als expert/consulent kunnen optreden
- laboratoria welke naar betreffende panel instuurden
- wijze waarop conclusie / diagnose / advies per casus wordt vastgelegd

Een IKNL adviseur bezoekt de pathologiepanels in 2012 eenmaal voor monitoring.

Ter inzage moeten bewaard worden: presentielijsten experts/consulenten en deelnemers.

IKNL is statutair
gevestigd te Utrecht,
Postbus 19079
3501 DB Utrecht

www.iknl.nl